

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Două casuri concludente.

Budapesta, 19 Novembre n.

Inimile doritoare de senzații își află astăzi în capitala țării grozavă îndesătură cetind cele din urmă noutăți, cari în jurul universității și în jurul tinerimii magiare din capitală se învârt. Două întâmplări, două casuri extrem de senzaționale dau lumii material de vorbit, presei de discutat, ear' celor îngrijorați de moralitatea publică în țara asta — de gândit. Dintră aceste 2 casuri unul este de tot grav și amenință a pune tinerimea magiară într'o lumină foarte posomorită; celalalt e de caracter mai particular, dar' totuși câștigă în importanță prin aceea, că se referă la creșterea acelor porozițe, pentru cari azi mulți — rătăcioși și nerătuțioși — numai cuvinte de ocară caută. Casul cel dintâi e: o nouă *Kriványadâ*. Un tiner magiar, anume *Victor Kecskeméthy*, student jurist, a defraudat. Lucru atât de obișnuit — se va zice; — aprôpe de laudat se repetă prin gazele știrile de defraudare, când în caz de colo. Ce minune? Dacă ômenii cu poziție înaltă, domni mari o fac, pentru ce nu și-ar încerca și un tiner norocul? Casul al doilea e cu totul nou și până acum unic în felul său. Un alt tiner universitar, *Bischitz*, tot jurist, fiind trântit la examen, a ridicat revolverul asupra profesorilor săi. Dar' n'a ridicat numai revolverul, ci ceea-ce e mai grav pentru corporațiunea examinatorilor, a ridicat și o ne mai pomenită acasă în contra lor, spunându-le în față, că buctă pe studenți numai pentru a se îmbogățescă din taxe de admitere și de aceste neîndreptățiți, din a căror nenorocire dnii profesori căcă să-și creze isvóre nóue de venit.

Aceste sunt cele 2 casuri concludente, cari cu atâta greutate apasă acum tinerimea magiară și pe cei responsabili de creșterea, de îngrijirea și de edificarea ei. Aceste 2 casuri vorbesc de sine cu o elocuență prea îngrozitoare despre niște stări de lucruri, cari au început a pune lumea pe gânduri. În deosebi faptul, că un tiner, și încă unul dintră cei mai de frunte tineri magiari: juristul *Kecskeméthy*, prin hoția sa a păgubit capitala în suma de 588,000 coróna, a produs în opinia publică un efect foarte deprimător, ear' pe cei-ce de entuziasm și de pășirea resolută a tinerilor conduși de *Kecskeméthy* — ca președinte al partidei naționale — alte aspirațiuni încopciau, i-a răsplătit cu amărăciunea celei mai crude desamăgiri.

Că pomelnicul defraudanților în țera asta devine din ce în ce tot mai lung, cu asta se cam împăcase opinia publică deja până acum; dar' că în acest catastich formal al *Kriványistilor* acum trebuie să se deschidă o rubrică nouă, anume dedicată tinerimii, preste asta nu se pôte trece la ordinea zilei ca una cu două. Dacă automatice casuri de decadență morală au dovedit deja de mult gradul moralității publice, luat în măsură medie, totuși servea spre mângăiere speranța, că cel puțin surescena viitoare va fi mai bună și de la generația tină se aștepta nu numai lecuirea sporadică a casurilor de bôlă, ci totodată și regenerarea din fun-

dament a societății întregi, reîntinerirea moravurilor și curățirea lor de petele stricăciunii.

Și acum, din sinul acelor tineri, 1000 la număr, cari nu de mult într'o broșură intitulată „*Nemzeti Ideál*” au făcut formală făgăduință, că vor munci cu totă stăruința la regenerarea societății și la ridicarea ei din noroiul stricăciunii: ni-se dă a vedé un specimen de cea mai colosală depravare. Ear' ceilalți 999, cari i-au fost tovarăși de muncă și soți de principii, și pe lângă ei întregă tinerimea magiară, care bucuros s'ar lăpêda acum de cel cădut în păcat și s'ar silit să denegé ori-ce legături de prietnie sau de comunitate de vederi ori principii — nu e imposibil, ca mâne-poimâne eară să mai deventuriôsă vitejie.

Cine pôte asigura societatea în contra acestei eventualități, când societatea însăși e de vină pentru dispariția tuturor legăturilor morale și sociale, de la țaria cărora este condiționată existența ei? Vermele stricăciunii o róde până în rărunchi. Și când se trezesce din ameteșă, se vede la marginea prăpastiei și nu mai e mult, până i-se rupe și proptéua cea din urmă: tinerimea, în care tot poporul își are depusă chizășia prosperării sale din viitoriu. Dar' de la o asemenea chizășie ce prosperare se pôte aștepta?

Și cine ar puté afla alifia cu care să tãmaduiescã rana deschisă de pe trupul unei tinerimi întregi? Cine e chemat, ca să caute, să compună rețeta tãmaduirii?

În primul rând aceia, în a căror compimie h'ana intelectuală, ci mai vërtoș a o edifica moralicesce, a veghia cu ochi neadormiți la căpêtașul viitorului, a îndrepta, a pune la cale pe cei porniți spre rătăcire, și mai presus a face tot posibilul pentru înlăturarea astorfel de rătăcirii proveniente din o totală lipsă de simț moral și religios, din lipsa educației corecte.

Dar' casul al doilea ofere un testimoniu disqualificător pentru acești chemați de a se interesa de tinerime, de a veghia asupra moravurilor ei și de a o îndruma pe căle cele bune.

Pôte să nu fie dréptă acusa ridicată la adresa profesorilor, dar' faptul că s'a putut aduce o asemenea acasă și sub așa formă, nu dă cele mai bune dovești despre aceea, că creșcătorii tinerimii și-ar fi înțeles bine misiunea și s'ar fi și silit a o împlini cu sfîntenie.

Ear' epidemia, ale cărei simptome încep deja a se arăta și în sinul tinerimii, prin mijlôce paliative nu se pôte opré în calea întinderii și lășirii sale. Trebuie începută tineria de îndreptare prin mijlôce efective în 3 direcțiuni mari: în familie, în școlă și în viață. Și numai prin o deosebită îngrijire și pe lângă esemplară stăruință abia cu greu de se va puté pune capet acestor porniri spre ruină, cari tind a duce societatea magiară la Mohaciul moral.

Grave casuri, triste conclusii. Din acestea ar puté trage învățături prețioșe pentru viitor compatrioții nostri, cari prin astfel de experiențe trebuie să ajungă la conștiința sistemului lor de creștere greșit și defectuos. Ei caută neamejdia tot unde nu-i. Pe tinerii no-

tri îi țin sub cea mai severă controlă, oprîndu-i chiar și de la manifestarea simțemintelor lor nobile de recunoscînță și de alipire cătră neam, și clasificând ori-ce pas al lor — fie cât de inofensiv — ca puceđeod exclusiv numai din tendințe antipatriotice și din porniri rebele. Mai bine ar face dacă s'ar îngrijii mai mult de aplicarea unei controale la tinerimea lor, pe care până acum au desmerdat'o și au jucat'o pe palme ca pe o păpușă. Și iată acum unul dintră acei tineri, cari monopoliséză pentru dișii patriotismul, în ce colori patriotice ne presintă icóna caracterului său! Pungășie și patriotism nu pot încăpea în același cadru. Dacă una e adevăr, cealaltă la tot casul trebuie să fie minciună.

Și care e aici minciuna? Patriotismul ce-l profeséză buzele mincinoșe ale ori cărui tiner de talia lui *Kecskeméty*, — acest ilustru cavaler al pungășiei patriotice — nu pôte fi la nici un cas altceva, de cât cea mai grozavă minciună!

Dinu.

Adresele partidelor opoziționale.

III.

Remarcabilă a fost vorbirea, cu care deputatul *Szederkényi* a prezentat în ședința din 15 Novembre n. a dietei magiare adresa partidului său, a *ugronistilor*. S'a ocupat întâiu cu *reforma parlamentară*, fiind-că dieta țerii, în actuala ei formațiune e „un pom putred, cu rădăcini putrede, stricate în fundament, în formațiune și în sistemul de alegere”.

Referitoriu la tema acésta oratorul a spus ca următoarele: La anul 1848, când s'a inaugurat sistemul electoral, cei-ce l'au votat au ținut în vedere raporturile economice de atunci, și amersurat acestora au împărțit cercurile de alegere și au stabilit censul. Dar' de atunci a trecut multă vreme și multe s'au schimbat. Noi țarii au apărut în viața publică a țerii, cari însé stau afară de cadrele legii noastre electorale. E de tolerat lucrul acesta? Ele de tolerat, ca în *Ardeal* și *acuma după tumuri se se stabilescă voturile?* Cine mai știe astăzi ce sunt fumurile? E o instituțiune învechită, care însé totuși mai figureză în legile noastre ca *organ viu*. Dar' organul e mort, putred, stricat, el și rădăcinile sale! Și pe astfel de baze vrem să ne clădim și mai departe parlamentul? Dacă ar veni un străin la noi să vadă cum se fac alegerile, s'ar minuna, că Ungaria se află încă pe vremea emigrărilor de popóre. La alegeri e adevărat *bilciu de țera*. (Da, se vinde și se cumpără: votul și consciența Red). Acest sistem de alegere e numai supôre barbare, căci civilizația protestéză în contra lui. E curată barbarie să ceri de la alegătoriu, ca pe plóie, zăpadă, în dricul lucrului, să mérgă cale de cine știe câți kilometri pentru ași da votul.

Oratorul pledéză deci pentru *votarea pe comune* și pentru lărgirea dreptului electoral, și și esprime părererea de rău, că mesajul de tron nu a atins cu nimica acésta chestie, care e cea mai însemnată, chestia reformei parlamentare.

Adresa prezentată dietei din partea deputatului *Szederkényi*, în numele

partidului *ugronist*, e în resumat următoarea: Se depune la început, că de multe decenii tóte păturile societății din Ungaria sânt în starea cea mai desperată, fiind-că majoritatea și guvernul nu s'au ocupat cu alt-ceva, decât să dețină puterea. Guvernul nu pôte fi acusat de siluire; e regretabil însé, că guvernul n'a luat în program *cesiunea reformei parlamentare*. Actualmente numai 3—400.000 de cetățeni trimit, în numele „națiunii”, pe cei 270 deputați cari ca majoritate aduc legile și se afișéză ca *representanța poporului*. Ar trebui să se voteze după *comune pe baza dreptului electoral universal și secret*.

E un păcat neiertat ceea-ce s'a făcut în anii din urmă. Asupra populațiunii s'au încărcat tóte sarcinile statului modern, mai ales însé sarcinile *militarismului*. An de an cheltuelile armatei sunt 180 milioane, militarismul absorbé puterile de muncă. În schimb însé nici o despăgubire. Granițele țerii stau deschise pentru statele industriale a împedecă dezvoltarea economică a Ungariei. Pe calea acésta numai *puștiirea ne așteptă*. În decurs de 30 de ani, țera a fost silită să facă *datorii în sumă de 5 miliarde cor.*, ear' *datoriile privaților și ale comunelor încă trec preste 5 miliarde*.

Cere, ca să se ridice forța de apărare a „națiunii”, însé nu pe calea cum s'a făcut până acum. Nu pôte fi apărare națională acolo, unde conducerea armatei nu se contopesce cu sentimentele poporului și unde limba, cuvântul, jurământul, sentimentul, emblema nu formează o legătură, ci un isvor de vecinică ură. E de dorit, ca națiunea să se contopescă cu dinastia, dar' o contopire cu împéscatul austriac e imposibilă. Armata noastră tre ue educată în limba magiară, prin oficeri magiari în spirit magiar și *poporul, deja din fragedea tinerețã, trebuie esercitat în mănuirea armeei*.

Pretinde *teritoriu vamale independent* prin care să se împedecă năvălirea industriei străine în țera.

Reclamă o mai dreaptă împărțire a *dărilor și reforma administrației*, care azi e sub ori-ce critică; 14 milioane de locuitori în comune n'au conducători și sfătuitori.

În fine amintesc despre rășboiul din Africa-de sud purtat în contra unui mic dar' brav popor, rășboiul, care atinge așa de penibil sentimentele popórelor.

Notăm, că deputații *naționaliști*, nu vor presenta adresă separată și nici nu vor lua cuvântul la desbaterea asupra adresei. Tot așa au hotărît să facă și deputații *Sași*, cari nu vor vota adresa partidului guvernamental, — dar' nici nu o vor combate. „*Prudenți și circumspecți*” ca totdeauna!

P. t. domni cari sunt încă în restanță cu abonamentul la ziarul nostru, sunt recercați respectuos, să binevoescă a-și achista restanțele în cel mai scurt timp, — spre a evita alte inconveniente.

Administrațiunea.

Scrisoare din Seliște.

Instalarea preotului Iacob Stefla. Concertul „Reuniunii de cântări“.

— 20 Novembre n.

Ziua de Duminecă, 4/17 l. c. a fost pentru credincioșii comunei Seliște o îndoită sărbătoare. În această zi a fost instalat noul preot ales astă-vară, dl Iacob Stefla, teolog absolut și candidat de profesor.

Actul instalării a decurs în mod sărbătoros și impunător. După celebrarea sfintei liturgii, răspunsurile căreia le-a dat „Reuniunea de cântări“, dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia, prin o predică ocazională, în care a schițat lămurit și amănunțit datorințele principale ale unui paroh, în special ale unui paroh în Seliște, recomandând pe noul preot stimei, iubirii și ascultării credincioșilor, îl declară de înțeles în parohie.

După cetirea „gramatei“ arhieresci a noului preot, acesta emoționat își rostese cuvântul de introducere. După ce în introducerea acestui cuvânt mulțămese alegătorilor și autorităților bisericesti pentru încrederea pusă în persoana D. Sale, și desfășură pe larg programul de muncă al păstoririi.

„Voiu nisui, — zice oratorul, — ca legea străbună să se întărească tot mai mult în inimile noastre. Mă voiu sili a înrădăcina pacea și buna înțelegere între voi. Voiu nisui a stărpi spiritul rău încuibat în sinul familiei, care amenință societatea cu perire, voiu recomanda spre cinstit și păstrare neschimbate datele străbune și voiu combate încetățenirea unor obiceiuri noie, păgubitoare poporului“. Incheie apelând la spriginul și încrederea credincioșilor spre a-și aduce la îndeplinire programul de muncă, și mai pe urmă prin o frumoasă rugăciune imploră ajutorul Tatălui ceresc în acest scop.

Predica a făcut bună impresie la numărul public, care i-a și făcut noului păstor furtunoasă ovațiuni.

După finirea serviciului divin, reprezentanții comitetului parohial, precum și ai tuturor corporațiilor și reuniunilor locale s-au prezentat la noul preot acasă spre a-și felicita.

Credincioșii comunei Seliște, bazați pe calitatea superioară a noului preot, precum și pe activitatea sa de până acum, nutresc speranțe mari și așteaptă rezultate mănoase dela activitatea D-sale în viitor pe toate terenurile. D-zeu bunul ajute-i!

Tot în această zi, seara, „Reuniunea de cântări“ și-a dat unul din concertele sale anuale. Esecutarea întregului program a fost precisă, ceea-ce servese de laudă și onoare atât membrilor activi cât în special dirigentului, d-lui Iuliu Crășan. Publicul ascultător s'a convins că reuniunea noastră progresază uimitor, așa că în timpul cel mai scurt va pute rivaliza cu cele mai fruntașe reuniuni de soiul ei.

Deliciul ce l'am simțit ascultând esecutarea baladei „Mama lui Ștefan“, compoziția

artistului nostru G. Dima, nu l' putem cunoscând uita. Părțile de solo cântate de dl Dr. Ioan Stroia și Miși Bucisan, au fost fermecătoare. Dna Stroia asemenea s'a achitat pe deplin și în mod satisfăcător de misiunea acompaniatorei la pian la esecutarea acestei balade. Publicul a răsplătit corul și în special pe soliști și acompaniatore cu aplauze furtunoase

Păunaș.

Sacrilegiul de la Balinț.

Era prea bruscă violarea sfinteniei bisericii gr.-or. din Balinț, săvârșită în 3 Novembre n. din partea gendarmilor, de cât se nu fi provocat justă indignare în toți cari mai țin ceva la sfînșenia așezămintelor divine și la respectarea simțului de evlavie al credincioșilor. Primul alarm despre sacrilegiul comis l'a dat „Drapelul“ din Lugoj — ca cel mai apropiat de comuna Balinț, — ear' după el întrégă presa română a dat expresie revoltei sufletesci a credincioșilor de pretutindenea. Insași fôia oficială a comitatului Caras-Severin „Krassó-Szörényi Lapok“, s'a vădut necesitate a lua poziție în cauză, căutând — bona fide, după cum se va vedea din cele următoare — să slăbescă efectul știrii alarmante, susținând că gendarmii n'au intrat în biserică, ci numai din ușă au în trebă după stegulețele tricolore. Fața cu aserțele fôiei oficiale „Drapelul“ și-a susținut informațiunea, provocându-se la martori.

Acum afacerea e limpede, recunoscând și constatând insași fôia oficială, că în adevăr sacrilegiul s'a săvârșit, așa cum a fost descris în „Drapelul“.

Dăm după „Drapelul“ această constatare în următoarele:

„Krassó-Szörényi Lapok“, fôia oficială a comitatului nostru, aduce în ultimul său număr (Nr. 46 ex. 17 Nov. n.) următorul comunicat sub titlu: „Sacrilegiu“:

„Sub acest titlu am făcut amintire în nrul nostru trecut despre cele întâmplare la Balinț în 3 l. c., cu ocaziunea sărbării sfînșirii de școlă.

„Știrea publicată în nrul trecut am primit-o din izvor demn de credință și astfel nu am avut cuvânt a-i trage la îndoială credibilitatea. Totuși suntem nevoiți a constata, că cele publicate de noi, ce ni-s'au pus cu cea mai mare bunăcredință la dispoziție, nu corespond pe deplin stării faptice. Despre cele întâmplare în continuarea afacerii dăm următoarele:

„Vice-comitele comitatului îndată ce a aflat despre procederea recriminată a gendarmilor, a dorit să stabilizească cauza în întregul ei cuprins, ca pe baza eruării adevăratei stări de lucruri să ofere satisfacțiune demnă, intru cât biserică gr.-or. din Balinț a fost întru adevăr violată. În acest scop a voit să deschidă personal ancheta încă în 11 l. c. la Balinț, ceea-ce însă n'a putut face din cauza, că martorii invitați n'au putut fi ascultați.

„În 14 l. c. a făcut investigație în Lugoj, în localul oficial și cu ocaziunea aceasta au fasonat uniform martorii ascultați, că în 3 Novembre a. c. după încheierea primei părți a serviciului divin, celebrat din incidentul sfînșirii școlii gr.-or., pe când credin-

ciosii cari au fost în biserică au trecut în procesiune cu protopresbiterul în frunte, din biserică la școlă, spre a face actual sfînșirii, a intrat în biserică cu bajoneta trasă, armat, sergentul de gendarmi din Balinț, dimpreună cu un gendarm și străjanul comunal Constantin Dimanescu, pe care l-au luat cu sine. Cu ocaziunea acesta era în biserică present numai episcopul bisericii și paracliserul, primul în naos, ultimul lângă altar, ambii ocupați cu pregătirile pentru serviciul divin, care avea să se continue după sfînșirea școlii.

„Dintră martori episcopul a fasonat că sergentul, dimpreună cu gendarmul ce-l însoțea, a intrat la altar prin ușa împărătescă; paracliserul însă, care era lângă altar a fasonat, că numai sergentul de gendarmi a trecut la altar prin ușa împărătescă. Ambii martori confirmă, că gendarmii n'au făcut nici o perchișiție în altar, ci au privit numai în dreapta și stânga și după-ce n'au găsit stegulețele căutate de dinșii, s'au îndepărtat din biserică.

„Constatănd vice-comitele din rezultatul anchetei faptul, că sergentul de gendarmi din Balinț a violat prin procederea sa evlavie religioasă, a transpus actele investigației comendamentului din Seghedin al circumscripțiunii de gendarmi, ca față de procederea gendarmilor să se dea bisericii violată satisfacțiune.

Rămâne acum, ca autoritățile competente să deie bisericii satisfacțiune convenită.

Revistă esternă

Bulgaria contra Turciei. În firul desbaterilor asupra răspunsului la mesajul de tron ministrul de esterne al Bulgariei a făcut în ședința de Marți a dietei următoarea declarațiune:

„Relațiunile și cu celelalte puteri, pe lângă Rusia, sunt escelente, afară de Turcia, și nici că se pot îmbunătăți relațiunile noastre cu această putere, cât timp vor domni în Macedonia stările de acum..“

Incoronarea lui Alfonsino. Regele Alfonso, născut după mórtea tatălui său, a trecut deja peste etatea în care poporul spaniol și-l născă cu diminutivul „Alfonsino“; acum e majoren și în curând va lua cămașeri. Anume, cum se scrie din Madrid, încoronarea regelui se va face în April 1902 cu deosebită pompa. În ziua încoronării regina-mamă va avea să renunțe la regență și — în înțelesul etichetei spaniole — să se mute din palatul regal.

Alfonsino s'a născut în 17 Maiu 1886.

Răsboiul Burilor. Rapórtele sosite de pe câmpul de răsboiu spun că *De Wett* și-a adunat în jurul său toate trupele ce-i stau la dispoziție și acum e deja în poziție de a pute începe expediție ofensivă energetică în părțile nordice din statul Oranje. Óstea lui *De Wett* constă din 6000 de ómeni, întră cari sunt și 1500 africanderi.

Ziariul „Petit Bleu“ din Bruxella raportează pe baza unor telegrame private din Londra, că autoritățile engleze au espulsat din Africa pe soția și cinci copilași ai pre-

sidentului statului Oranje (Steyn) fără nici o motivare, și fără a lua în considerare starea bolnăvicioasă a femeii au imbarcat-o pe o corabie ce avea să plece în Europa.

NOUȚĂȚI

Archiducesa Elisabeta, fiica răposatului moștenitor Rudolf, se va cununa cu prințul Windischgrätz în 25 Ianuarie 1902. Mirii vor lua locușia în Linz, în castelul Ottensheim.

Cea mai tinăra nepotă a împăratului. Marți dimineață archiducesa Maria Valeria, fiica M. Sale Francisc Iosif I., a născut în castelul din Walsee o fetiță. Aceasta e al șeptelea copil al archiducesei. Cel mai mărișor încă e fată, Elisabeta Francisca, în etate de zece ani. Interessant, că al șeselea copil al archiducesei, mica Gertud încă la 19 Novembre (a. tr.) s'a născut. De tot, archiducesa Maria Valeria are patru fete și trei feciori.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultura din comitatul Sibiu“, a ținut Marți în 19 Novembre a. c. ședința. Prezenți au fost președintele Dem. Comșa, membrii Pant. Lucuța și Romul Simu, cassarul P. Ciora, controlorul Emil Verzariu, și secretarul Vic. Tordășian. Întră hotărârile de căpetenie amintim: luarea în studiu a întrebării: câte vite pot pasce pe un teritoriu anumit de pășune; folosirea rațională a pășunilor, îmbunătățirea lor și înlocuirea buruienilor, spinilor, etc. cu ierburi bune; împărțirea pășunilor după soiul de vite ce-l pasce, etc. În scopul edării opului ilustrat și intitulat „Paserile stricicioase și cele folosite“, s'a hotărât a se cere pentru traducere și tipariu o subvenție de la guvern. S'au luat cu plăcere la cunoștință rapórtele direcțiunilor Insoțirilor noastre de credit sătesci sistem Reiffenisen, cari toate arată progresul ce acestea îl fac în scopul ridicării nivelului moral și material al populațiunii noastre. După luarea la cunoștință a publicațiunilor diferite făcute de birou de la ultima ședință — comitetul a primit proiectul de raport general despre activitatea Reuniunii din anul 1900, presentat de secretar; a aprobat socotelile cassariatului și a acceptat proiectul de budget pro 1902, ear' în scopul ținerei cât mai neamănat a adunării generale, biroul se va adreseze pentru alegerea zilei către On. primărie comunală din *Aciliu*, unde are să se țină adunarea. Întră atele au fost primiți membri ordinari ai Reuniunii: Miruț Noata, Ioan Todarcea, Chirion Margit și Simion Maniș, toți economi din Chirpăr; Iosif Armenciu, ec. (Marpod), Ioan Bălă, Matei Pascu, Ioan Tocoe, Ioan Antimie, ec. și Ioan Alesandru, primar toți din Ilimbav; ear' membru pe viață cu taxa de 80 cor. a fost primit secretarul Reuniunii dl Vic. Tordășianu, fost membru ordinar de la întemeierea Reuniunii.

Despre limfa contra lungórei (tífus), inventată de Dr. Chantevresse din Paris se scrie că deja în toate spitalele din Paris se fac cu ea experimente. În spitalul de la Aubervilliers din 100 bolnavi vaccinați cu ser de acesta s'au însănătoșat 94 (la ceilalți 6 bóla era deja în stare foarte înaintată când li-s'a injctat serul).

FOIȘÓRĂ

Pictura în biserică.

(Fine.)

De asemenea nu ved pentru ce în soborul ingeresc, — singurul mai bine din toate tablourile, — Domnul Iisus e reprezentat stând și într-o parte și în alta a sfintei mese, și mai ales nu înțeleg pentru ce scena în Nascerea Domnului sunt zugrăviți profeții Ilie și Eliseu. După umila mea părere, într-o compoziție de artă era mai la locul său lângă scena de mai sus, Nascerea Domnului, să se picteze de pildă profetul Isaia, care prevestise cu multe sute de ani înainte născerea Domnului din Fecióră și din neamul lui David; ar fi fost mai la locul său profetul Micheia, care prezisese ca loc al născerii Domnului Vitilemul; ar fi fost profetul Daniil, care cu multe sute de ani prezisese matematiceste timpul venirii lui Iisus, dar' acești doi profeți, Ilie și Eliseu, în ce raport sunt (Dragă Dómnne) cu scena de alături?

Tóte acestea dovedesc ori-cui, că în capul lucrătorului nu a esistat o concepție și un plan artistic stabilit, ce urma să se

aplice, și a mers la întâmplare și pe nimerite, numai zidul să fie ocupat.

Acésta nu póte se mulțámescă pe nimeni și mai ales pe cei-ce așteptau, ca să vadă la această biserică alt-ceva de cât caricaturi și baijocură.

Nu știu cine va fi născocit artist pictor pe acest domn, căci de sigur de la Dumnezeu artist nu este. În nici o parte golul lăsat de nepricepuți nu se simte mai mult de cât în lucrurile de artă. Lucrarea în chestie e mai jos de mijlocia unui talent, ear' scopul urmării de biserică, în genere, urmărit nu mă îndoes și de epitropie, nu s'a putut ajunge. Aceea-ce nu pot pricepe, este că îndată ce s'au vădut primele începuturi ale acestui improvizat artist, de ce epitropia nu a oprit a lucra mai departe. A fost nepricepere? nu s'au luat prin contractul încheiat garanții suficiente? Nu știu. În ori-ce cas este regretabil.

Din timpurile cele mai vechi, biserică noastră în reprezentarea și rememorarea evenimentelor în legătură cu viața, predica, mórtea și învierea Domnului nostru Iisus Christos, a dispus totul în așa fel, ca acest tot să contribuie la înălțarea sufletescă a individului, să-l smulgă pentru câteva ceasuri din lanțul grijilor și nevoilor de tot felul pentru traiul zilnic, să-l facă a-și uita de sine și a-l

transporta cu gândul în sfere ideale și nepământesci. Pentru acésta a luat dispoziții potrivite acestui scop, căutând să înlătore din Biserică ori-ce ar contribui la displăcere, fie prin obicuința continuă, fie prin dispoziții scrise. Chiar și musica bisericescă réu cântată, cu țipete și răcnete, este oprită prin canóne lămurite de a se esecuta în serviciul Bisericii. Să nu se zică lucrul că un stil sau altul nu este accesibil artei; asta e fals, intru cât artistul, prin ochiul lui fin, prin cunoștința vieții sufletesci, găsesce mijlocul să-și deie impresia ce voese. Nu póte? atunci nu este artist și să lase ocupația acésta altora, cari o pricep.“

Dumitru Stănescu.

Literații străini și publicul.

Cugetând la trecerea ce o au scrierile române — și cetind cum sunt spriginți literații străini din partea publicului lor, ni-se pare că cetim ceva basme, dar' nu lucruri aeeva. Despre tiragiul de zeci și sute de mii al câte unui roman englez ori american s'a dat nu odată scrie, dar' ca și poporul rus se fie așa mare spriginitoriu al productelor literare proprii ale lui, acel popor pe care mulți s'au obicinuit a-l ști numai ca mâncătoriu de lu-

mini de séu — multora nici nu li-a trecut prin minte vródată. Un singur exemplu ne va dumeri de ajuns: *Operele complete* ale contelui *Leo Tolstoi* au trecut până acum în 80.000 de exemplare, cu tóte că un exemplar costă 80 coróne, ear' romanele singuratică au trecut în sute de mii. Astfel „Puterea întunerecului“, „Primul ferbător de rachiu“, „Invierea“, „Sevastopol“, „Trei feliiuri de mórte“ și „Dumnezeu vede adevérul“ au trecut în câte 140.000 de exemplare, „Stăpânul și muncitorul“ în 200.000, „Prima carte de cetire băieților“ în 800.000 de exemplare. Vestitele romane „Ana Carenin“ și „Răsboiu și pace“ ale bétrânului romancier nici nu sunt luate în lista ziariului rusesc, din care atám aceste date. Mai luând în considerare, că scrierile lui Tolstoi sunt traduse aprópe tóte pentru cetitorii de alte limbi (francesă, germană, englesă, danesă, suedică, tatară, japoneză, magiară, indică, și unele și în limba română), ésă la ivélă, că sutele de mii de exemplare, despre cari e vorba mai sus, au fost vëndute numai publicului rusesc.

Insemnătatea unui popor nu se măsură după mulțime, după cum însemnătatea unui om nu se măsură după statură. Unica măsură este cantitatea de inteligență și de virtute.

Teatru român în Sibiu. Un amic al clasei meseriaşilor ne scrie: Am cetit prin ziare cum o grupă de diletanţi din sinul „Reuniunii sodatilor din Sibiu”, reuniune, ce nici când nu ne-a dat de mal, — este în pregătire de a ne reprezenta drama în 5 acte „Sămbăta morţilor” de Raupach, localisată de T. Păcăţanu. Cunoşc piesa, cunoşc greutăţile ce le întâmpină diletanţii chiar şi la reprezentarea pieselor mai uşoare, mai accesibile, şi cunoşc şi greutăţile la predarea dramelor etc.

Tote acestea m'au făcut să particip la o repetiţiune, ce s'a ţinut în una din serile trecute în localul Reuniunii. Impresiile câştigate sunt: dl Păcăţanu localisând pe Raupach, — a susţinut numai subiectul, încolo ne dă o piesă absolut românească, așa, că cel ce a asistat la reprezentarea piesei originale, nu se mai găsește în piesa localisată; diletanţii (dame și domni), au fost recrutați din cei mai chipeși și desto nici membri din Reuniune; silnțele, ce ei și le dau de a fi fideli în susținerea caracterului piesei și în a reprezentării personajilor așa după cum i-a contemplat Raupach și localisatorul nostru, merită totă lauda.

Ostenele lor de a fi la înălțimea chie-mării și de a satisface tuturor așteptărilor, numai așa vor fi compensate, dacă publicul nostru nu-i va lipsi de sprijinul indispensabil. Precum află, dl Păcăţanu, în vederea reprezentării piesei sale, a dăruit Reuniunii mai multe exemplare din piesă, ce se vând de pe acum, cum și în sera de 6 Decembrie n. la casa teatrului, în favorul fondului de 20 bani, creat pentru acuirea casei cu hală de vânzare.

Glorificarea lui Li-Hung-Ceang. Împărătesa veduși a Chinei (nepotul ei, împăratul e numai *pictus masculus*, ea fiind adevărata domnițoară) a dat de curând un ordin prin care dispune, ca lui Li-Hung-Ceang, pentru meritele câștigate întru servirea intereselor imperiului, să i se ridice monument în formă de arc triumfal. Prin același ordin se dispune, ca prim-născutul fiu al lui Li, și urmașii lui (până la a 23-a generațiune) să poarte titlul de *marquis*.

Tolstoi — și religiunile. Romancierul rus Leo Tolstoi petrece acum în satul *Correiz* (lângă Jalta) într'un castel al contesei Panena, unde lucrăză la un op filosofic-istoric. Titlul opului va fi „Religiunile, cum se nasc, se desvôltă și dispar”. Tendința opului e să arate, că adevărata religiune nu trebuie nicicând să rêvnescă la putere prea mare, căci având-o pe acesta, și perde forța spirituală și morală. Scopul suprem al religiunii ar trebui să fie perfecționarea morală a omenimei.

După cele din trecut, sigur că și această nonă scriere a bătrânului romancier filosof va provoca nemulțămire în biserica ortodoxă a Rusiei.

De-ale bancarilor germani. De la sensationala bancrută a bancii din Lipsca insolvențele institutelor de bani germane și sinuciderile directorilor de bancă se țin aprôpe lanț, mai adaugându-li-se și dilapidări. Săptămăna acăsta (Luni) Otto Gramm directorul bancii din Zörbig s'a sinucis, din cauză că în urma bancerutei bancii din Lipsca banca condusă de el și-a pierdut întregă averea. Tot Luni șeful Bancii „Blumberg et Comp.” dilapidând 100.000 de marce a fugit. În urma acesteia banca și-a sistat plățile.

De ce s'a bolnăvit Vilhelmina? Zilele trecute se vestise, că Vilhelmina, regina Olandei, e bolnavă, și că pentru îngrijirea ei a fost chemată și o vestită mōșă. Acum asupra îmbolnăvirii se spune, că regina a avut cêrtă mare cu soțul ei, prințul Henrik, pentru datorile de pe când prințul era june. În urma acestei certe regina s'a bolnăvit și a pierdut fêtul primogenit, pe care întregă țera l' aștepta cu mare dor. Că cêrta va fi fost de tot acută, dovedesce nu numai cazul tragic al lăpădării, ci și faptul, că după acăsta cêrtă prințul Henrik a plecat în Germania.

Împăratul cere cuvânt! Săptămăna acăsta (Luni) și-a ținut în Berlin a treia adunare generală soțetatei tehnice pentru construirea de corăbii, la care a luat parte și împăratul Vilhelm. Consilierul Brinckmann a ținut prelegere despre așezarea tunurilor pe bastimentele de linie și despre efectul acestor asupra modului de construire și asupra formei bastimentelor. În firul discuțiilor urmate după acăsta prelegere împăratul Vilhelm s'a dus deodată la catedră și cerând cuvântul a început să vorbiască. Publicul s'a ridicat în picioare, dar împăratul i-a observat să rămână șezând. Apoi a vorbit despre influința exigențelor militare, despre progresul modului construirii de bastimente și despre progresul artileriei. La noi — a zis împăratul — încă de la început s'a năisut într'acolo, ca influința oficerilor de marină să aibă cât numai se pôte efect dător de directivă asupra plănuirii și construirii bastimentelor. Noi am fost cea dintăiu națiune, care a fost

în stare să pună în fruntea oficiului arhitecturii de bastimente un căpitan în serviciu activ. Tipurile de bastimente, introduse la noi, sunt cele mai bune din punctul de vedere al scopurilor noastre, ceea-ce e a se mulțămii eminentilor noștri arhitecți corăbieri și escelentelor noastre șantiere.

După acestea, împăratul a părăsit adunarea, în aplause și aclamațiuni generale.

Stiller — rehabilitat. Amintiserăm în unul din numerii trecuți că locotenentul Stiller Robert, osândit în 1890 la patru ani de temniță pentru-că ar fi vândut unor spioni rusesci planurile cetății Cracoviei, după împlinirea osândei a cerut pertractare nouă și că ministrul de justiție a delegat tribunalul din Lemberg pentru peactrarea procesului. După pertractare de șese zile tribunalul a achitat, respective a rehabilitat pe Stiller de sub acusa tradării.

După ce a suferit patru ani de temniță grea, acum bietul are cel puțin mângăierea, că tribunalul a spălat de pe el pata tradării de patrie!

Petrecere în Mărișel — în favorul școlărilor. Comitetul parohial gr. or. din Mărișel invită la petrecerea ce o va arangia Duminecă (10 Novembre st. v.) în localul școlii, în favorul copiilor de școlă lipsiți de mijloce.

„Un inteligent din secolul XIX.” Consilierul aulic Iirus din Praga, profesor de farmaceutică la universitatea din Praga, răposat de curând, a testat museului regnicolar 70.000 de corone cu condiția, ca 200 de ani să-i păstreze mobilele, hainele și toate obiectele aflătoare în locuința sa, închise impermeabil în lădi, pe cari numai după 200 de ani să le deschidă. Dacă museul nu acceptă condiția, legatul trece în posesia unui alt institut de științe, care va fi aplecat să îndeplinească dispoziția testamentară. Scopul lui Iirus a fost, ca peste 200 de ani omenii să vadă „cum trăia, cum locuia și se îmbrăca un inteligent din secolul XIX.”

Republică în țera aurului. Cinci mii de săpători de aur din *Atasca* (America) s'au conjurat să facă din țera aurului republică. Planul și-l'au și executat deja, alun-gând autoritățile și punând în funcțiuni omeni din sinul lor.

Știri mărunte. În apropiere de gara *Helena* (Montana în America de nord) s'a întâmplat o mare catastrofă de tren; 29 călători și-au pierdut viața. — În *Darmstadt* a ars total hala de gimnastică; două servitôre și-au aflat mărtea în flacări, o fată s'a slăbo-șit din etagiu pe o sfôră, dar sfôra s'a rupt și ea cădând s'a rănit de mărte; un chelner a sărit din etagiu și și-a frânt gâtul. Focul s'a escat în sala de teatru. — Academia svedică a hotărât să dea poetului provençal *Mistral* premiul desinat pentru merite literare al fundațiunii Nobel. — Întrê gările Posnovice și Zabovice de pe linia ferată Varșovia—Vilna într'un vagon de persône a explodat un vas cu benzin, în urma căreia două vagon-e au loat foc. Dintrê călători, cari au sărit din cușee pe uși și pe feresti, trei au murit și unsprezece au îndurat răni grave.

Cărți și reviste.

Căldare pe anul 1902. În editura lui W. Krafft, în Sibiu; au apărut următoarele căldare:

„*Amicul Poporului*”, calendar ilustrat întocmit de I. Popovici. Anul XLII. Conține arti-oli și poezii originale de cei mai buni autori români contemporani, informațiuni, notițe instructive și povețe, cum și o cronică a evenimentelor mai însemnate din ultimul an. Conține și „Șematismul statistic al Românilor din Ungaria”. Prețul 60 fil., cu trimiterea francată 70 fil.

„*Posnașul*”, cunoscutul calendar umoristic ilustrat pe 1902, anul VII. Costă 50 fileri, cu trimiterea francată 60 fileri.

„*Căldariul Săteanului*” pe anul 1902, e cel mui ieftin căldariu românesc, merit pentru popor și ori-ce om sciutor de carte. Costă 25 fileri, trimiterea francată 30 fileri.

„*Căldar*” (КАЛЕНДАРЬ) pe anul de obște 1902, anul CX, cu litere cirile (mai nainte editura lui Closius). Costă 40 fileri, cu trimiterea francată 45 fileri.

Căldariul tipografiei archidiece-sane a apărut în mărime de 15½ côle, cu următorii cuprins:

1. Chronologia, irdicând momentele mai însemnate din istoria universală și a noastră națională.

2. Datele despre sêrbătorile din periodul Triodului și celelalte sêrbători împêră-

tesci, despre zilele de post și deslegarea postului în anul 1902.

3. Evangeliile în decursul anului, glasu-rile, stetiile Invierei, și zilele lunilor.

4. Pătrările lunilor preste an și indica-rea timpului.

5. Regentul anului.

6. Genealogia caselo: domnițore.

7. Afaceri de postă și telegraf.

8. Taxele de timbre și tabela pentru computarea intereselor.

9. Șematismul metropoliei noastre.

10. Șematismul dieceselor noastre.

11. Archidieceasa în general cu proto-presbiteratele.

12. Preoții din archidieceasă fără parochii

13. Școlile medii, cea comercială.

14. Școlile poporale cu mai mulți în-vêțători.

15. Stipendistii din fondurile archidie-diece-sane.

16. Diecesa Aradului cu consistoriile și oficiile protopresbiterale.

17. Diecesa Caransebeșului cu consis-toriile și oficiile protopresbiterale.

18. Ierarhii metropolilor învecinate din Austro Ungaria.

19. Evidențele pentru oficiile protopres-biterale.

20. Dispozițiuni pentru esamenele pri-vate pedagogice și pentru cele de cualifi-cațiune.

21. Dispozițiuni pentru pensionarea în-vêțătorilor și a preoților.

Partea literară: 1. Despre pomul Cră-ciunului de P. Ispirescu. 2. Pasteluri de V. Alecsandri: a) La gura sobei, b) Sêmênături, c) Concertul în lunca. 3. Mama, după Andersen, trad. de O. Voileanu. 4. Fabule de Alecsandrescu: a) Toporul și Pădurea, b) Că-nele și Cățelul, c) Măgariul răsfățat, d) Lu-pul moralist. 5. La clacă, de V. Goga. 6. Anec-dote de Th. Speranță: a) Țiganul cu St. Ioan, b) Țiganul și căldarea. 7. Istoriile de dna Colomb, traducere de Dumitru Stăncescu: a) Intr'o curtică, b) Flașnetariul. 8. Din literatura poporană. a) Versul Precestei, b) Vers la nuntă. c) La Dumineca Florilor. d) 4 Colinde, e) Orație la crăciun, f) Pilde filosofesci din codicele Mateiu Voileanu. 9. Fondul de pensiuie învêțătoresc regnicolar.

22. Têrgurile în rëndul lunilor de preste an.

23. Inserate și catalogul cărților din tipografia archidiece-sană.

Bibliografie.

Curs elementar de botanică și Zoologie pentru clasele inferioare ale școlilor medii de Gheorge Chelariu, profesor și dirigent la școlă reală din Brașov. Partea II. Tipografia Ciurcu & Comp. 1901. Prețul 2 corone.

Ves im cu deosebită plăcere publicului românesc și în deosebi dlor profesori de specialitate apariția părții a II-a din opul de Istorie naturală, scos la lumină de dl dirigent al școlii reale române din Brașov George Chelariu, pentru clasa II-a a școlilor medii.

Este tocmai un an, decând a apărut partea primă a acestui op, asupra căruia ne-am făcut reflexiunile și deastădată încă ne ținem datori a zice câteva cuvinte asupra părții a II-a.

Manualul de față este întocmit în deplină consonanță cu planul cel mai nou ministerial de învățământ introdus în școlile medii. Materialul tractat în acest op este aranjat în conformitate cu dispozițiunile amintitului plan ministerial, adecă după anotimpuri: toamna se predau elevilor din cl. II. gim. sau reală cunoștințe despre unele plante cari înfloresc toamna, sau mai de timpuriu și cari se află încă pe câmp sau în grădini.

Astfel de plante descrise în acest op sunt: negelarița, nalba, albăstrăua, sunătorea, cimbrisorul, lăsniciôra, ghințura, brândușa, tășcuța ciobanului și păpădia.

Urmăz descrierea maimuțelor, a mami-ferelor marine mai însemnate și a marsupi-alelor; după fie-care grupă câte un reasumat. Cu schimbarea anotimpurilor de toamnă în mod natural se schimbă și materialul de pre-dare, predându-se numai material zoologic, cunoștințe despre paserile de pe lângă locu-ințele noastre, paseri de câmp, de pădure, de baltă și de apă, apoi descrierea scheletului paserilor și clasificarea lor acomodată gradu-lui de desvoltare al elevilor.

În grupa III urmăză reprezentanții mai cunoscuți ai reptilelor, în a IV-a descrierea amfibioilor, în a V-a grupă pescii, a VI-a moluscele, a VII-a artropodele și a VIII-a vermii.

Sosind primăvara, vine de nou a fi pre-dat material botanic, descriindu-se mai mulți

arbori și arbuști, și câte-va plante agricole. După fie-care capitol mai însemnat se dă un reasumat al grupeii de animale sau plante descrise. Materialul este abundanț, așa că profesorul pôte să alegă după împrejurări atât cât i permite timpul, eventual numai părțile mai importante.

DL autor a scos pretutindenea la ivelă principiul biologic, prin ce se cultivă în cea mai mare măsură intelectul elevilor și se deșteptă un viu interes pentru natură și produsele ei.

Aprôpe fiecare descriere plêcă dela câte un moment cunoscut elevilor, și de acela se începe materialul cel nou, ceea-ce corêspunde principiilor metodice.

În literatura noastră didactică lucrarea acăsta ocupă la tótă întemplarea un loc de frunte în resortul ei, grație muncii asidue și îngrijirilor puse de dl autor pentru a scôte ceva de valôre. Mult înalță valôrea opului limbajul corect românesc, frase scurte, expunerea atrăgătoare și o mulțime de ilustra-țiuni succese. Executarea tehnică încă co-rêspunde tuturor recerincțelor.

Dacă se va simți ici colo vr'un defect, cei-ce vor folosi-o ca manual vor avé oca-siune să se pronunțe mai detaiat la timpul sêu, și sperăm că opiniunea va fi în favorul lu-crării dlui Chelariu.

Indigităm în fuga condeului bună-ôră asupra câtor-va locuri, cari după cunoștințele noastre ar puté pe viitor suferi o mică mo-dificare. Se zice la pag. 144, că racii nu trec prin metamorfosare. Deôre-ce se știe, că racii au mai multe forme de larve și prin urmare trec prin metamorfosare, dar' aceste lucruri detaiate nu se pot expune elevilor de cl. II gimn. ori reală, mai bine e să nu se amîn-tescă de loc, sau dacă se amintesc, să se spună esact.

Într'un loc se zice, că peștii au sânge rece. În timpul mai nou se evită asertiunea acăsta, înlocuindu-se cu alta mai adecuată „sânge cu temperatură variabilă”, ceea ce corêspunde mai bine firei lucrului. La pag. 162 „*quercus sessiflora*”, pôte e eróre de tipar în loc de *sessiflora*. La tractarea in-sectelor, se spune, că ele se desvôltă prin metamorfosare. Ar fi fost bine să se adaugă; „cu excepția orthopterelor (lăcustelor etc.)”, pentru-că se știe că se pôte de esați.

Nu putem decât să felicităm pe dl autor pentru succesul ostenelelor d-sale și să ne exprimăm dorința, de a vedé cât mai curând continuarea opurilor acestora cu manuale deocamdată pentru cl. IV. și a V., de cari încă se simte lipsă urgentă.

FELIURIMI

Cea mai scumpă coronă. Regele *Edward VII* s'a hotărât să facă soției sale o prețioasă surprindere cu ocaziunea încoronării: a dispus să se facă pentru ea o coronă nouă, în care podôba cea mai prețioasă și fără pă-rechiă în tótă lumea, va fi diamantul *Kohinoor* (muntele luminii), aflat înainte de acăsta cu 341 ani în minele de la Golconda, care ajun-gând în posesia tesaurului regal era păstrat într'o sală cuirasată și păzit zi și nôpte de o întregă gardă. La început diamantul era de 800 carate, dar' prin ciselare a scăzut la 106½ carate. Și așa însă e cel mai mare și mai scump diamant dintrê tôte câte s'au aflat până acum; e cât un ou de găină și prețuesce *patruzeci milioane de corone*.

Pușca finanțului. Un băiețel, curios ca toți băieții, mațerăză pe tatăl sêu să-i es-plice: de ce are finanț pușcă? Tatăl bă-iatului, ocupat cu alte afaceri, îi rêsponde: „Ca să pușce cu ea”. — Pe cine să 'mpușce? Eh... pe nimenea! — Apoi de ce are deci pușcă? — Pentru-că i-au dat'o? — I-au dat'o? Dar' de ce i-au dat'o? — Mai taci odată și veți-ți de trebă!... Are lipsă de ea în rêsboiu! — În rêsbooiu... În care rêsboiu?! — Apoi în *rêsboiul vamal!* Dar' acum cară-te, căci te lipesc!

Și băiețelul a tăcut molcom, în credința că rêsboiul vamal trebuie să fie ceva teribil, dacă chiar și finanților li-se dă pușcă spre acest scop.

La **Librăria Tipografiei Archidieceesane** se află de vânzare:
Ce-i cerul de Camille Flammarion C. 1.50
Din romanul unei vieți, de Stefan Braborescu „ 1.—
 trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10
 bani mai mult.

Fotografiile grupurilor

(6 bucați cu grupuri diferite), cari au luat
 parte la „Petrecerea populară” aranjată în
 9/22 Septembrie 1901 de „Asociațiunea pen-
 tru literatura română și cultura poporului
 român” se efectuează în opt zile dela data
 primirii comandei cu prețul de **3 corone**
 bucata (măr. 48/32) plus pachetare și porto
 postal prin *****

* **Librăria Tipografiei archidieceesane.** *

Clipe
de
Repaus
de
Sorcovă.

se află de vânzare la **Librăria Tipogra-
fieii archidieceesane** pe lângă prețul de
2 cor. plus porto 20 fil., recomandat
55 fileri. *****

500 florini plătesc celui-ce ar
 mai căpăta vr'o-
 dată durere de dinți ori îi va mirosi
 gura după-ace va tolosi **apa de dinți a
 lui Bartilla**, o sticlă cu **35 cr.** (Pentru
 pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A.
 Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Som-
 mergasse 1. — Să se cêră pretutinde-
 nea apriat apa de dinți a lui **Bartilla**.
 Denunțări de falsificare vor fi bine plă-
 tite. La locurile, unde nu se pôte că-
 păta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr.
 franco. — **Deposit în Sibiu** la far-
 macia „**Vulturul**” **C. Müller**, piața mare;
 farmacia **Molnar**, strada Cismădiei 59.
 [226] 2—

In **Tipografia archidieceesandă**
 a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței
 Născătoare de Dumnezeu

și
 alte rugăciuni

urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Păschălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	fl. —.85
jumătate pânză	1.05
în piele roșie	1.25
Ediția fină în piele neagră	2.—
piele chagrin	2.60
în mătase	3.85

Se află de vânzare la

**Librăria Tipografiei archidieceesane,
 Sibiu.**

La **Librăria Tipografiei archidieceesane** din Sibiu
 se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasânței Sale
 Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe
 române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria
 și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Săm-
 betei. — Rânduela Utreniei — Ciaslov dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduela
 Obedniței. — Ciaslov al nouelea. — Rânduela Vecerniei. — Pavecernița cea mică
 și cea mare. — Slușba sfinteii cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile
 de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostarului. — Troparele
 învierii, Bogorodicițele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Tro-
 parele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduela
 Sinaxariului. — Bogorodicițele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și
 la Utrenie. — Sinaxariul pe toate lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu
 datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre
 rubricile Păschăliei și folosirea acestora. — Insemnarea cum se cetesc Evangeliile
 Vosresnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a
 cincia Duminecă din Postul mare, preste toți ani.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor.
 40 fil., legat în piele roșie cu copeii 4 cor.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceesandă:**

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea **I. P. S. Domn Ioan Metianu**, arhiepiscop
 și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Li-
 brăria archidieceesandă în Sibiu** cu prețurile: broșat
7 cor., legat în pânză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat
8 cor., legat după cum se comandă.

NOU! Pro 1902 NOU!

a apărut:

Calendarul archidieceesan

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățătoriu.

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu Șematism **80 fil.**, + porto
 postal **10 fil.**

**Librăria archidieceesandă
 Sibiu.**

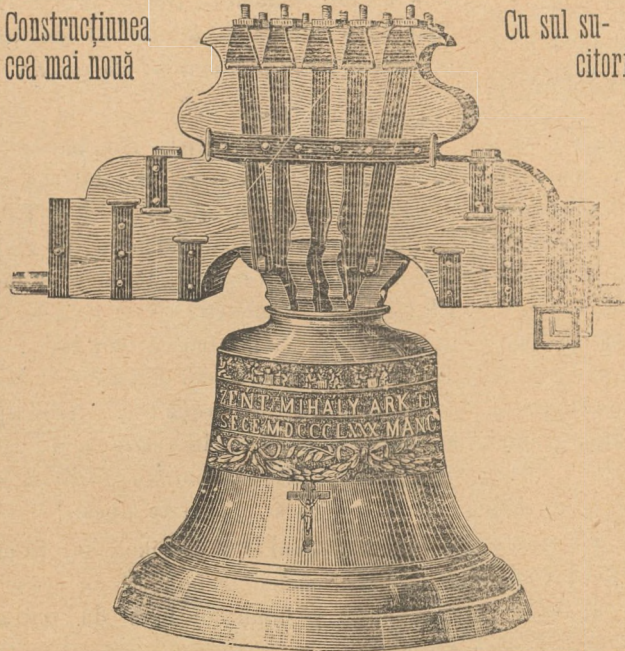
Michail Manchen

[227] 3-6

vărsătoriu de campane (clopote)

Construcțiunea
 cea mai nouă

Cu sal su-
 citoriu

Sighișoara
 (Schässburg-Szegesvár)
 Piața de sus Nr. 168.

Firma acêsta esistă de la
 anul 1822 și se bucură de
 un renume bun; se reco-
 mândă deci tuturor comu-
 nelor bisericesci pentru a
 lifera și repara clopote
 de totă mărimea cu corôna
 de stejar ori de fer legat;
 face și scaune de clopote
 din fer bătut pentru unul sau
 mai multe clopote cu pre-
 țurile cele mai convenabile.
 Comandele se efectuează și
 în depărtare. Clopote mai
 mici sunt totdeauna gata.
 Solvirea prețului se pri-
 mesce și în rate.

Pentru pacienții de stomach!

Tutorul cari în urma răcelii ori a prea mării împovărări a stomacului sau prin con-
 sumareade mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat
 și-au contras bôle de stomach, precum:

**Catar de stomach, Sgârçiri de stomach,
 Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach**
 li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja
 probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin
 bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delătură
 conturbațiile de mistuite și influințază puternic asupra noii formări de sânge sănătos.

Prin întrebunțarea regulată a vinului de buruieni bôlele de stomach vor fi curate încă
 în formare. Să nu întârzie nime dar' a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de
 cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu sufe-
 rințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni.

cu urmările lor neplăcute, **maladii, dureri colice, bătăi de**
Constipațiile inimă, **insomnie**, precum și **coaglomerarea sângelui în ficat**,
splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătură iute cu vinul de buruieni. Vinul
 de buruieni delătură mistuirea grea și depărtază prin un scaun ușor materii stricate din sto-
 mach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei
 urmările unei
 mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăviciose a ficatului. **Lipsa de**
apetit și reaua dispoziție, precum și **durerile de cap și nopțile pierdute (insomnie)**
 consumă adeseori inutul cu inutul multe persoane. Vinul de buruieni da slăbitei puterii de
 traiu un nou și prospêt impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nu-
 trirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, inlesnește formarea sângelui, calmază nervi
 escitați și creează nouă **voe de viață**. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămită
 dovedesc acestea.

Vinul de **ierburi** se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu,
 Turnișor, Seliște, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Nocrich, Avrig, Tâlmăciu, Boița, Cismădie, Poplaca,
 Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pian-Ń-de-sus, Petrișfalău, Sebeșul-săsc, Se-
 beșul-săsc, Vinul-de-jos, Dăia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihăiț, Teiuș, Bloy, Păna-le, Țapu, Media ș,
 Blăjeș, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Câmpulung,
 Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Humeoara, Hăgeș, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-
 Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria
 și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate
 localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vê de falsificări!

Să se cêră anumit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga
 450,0, Spirt de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de
 cireșe 320,0, Coacăză, Aniş, Rădăcină „Helen”, iarba ferului americană, Rădăcina „Entians”,
 „Kalmus” à 10,0. Toate acestea se amestecă.
 un. dcm. [21] 1-2